

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Факультет медичний, міжнародний

Кафедра загальної та клінічної епідеміології та біобезпеки

з курсом мікробіології та вірусології

Силабус навчальної дисципліни

«ДІАГНОСТИКА АУТОІМУННИХ ЗАХВОРЮВАНЬ: СЕРОЛОГІЧНІ МАРКЕРИ»

Обсяг навчальної дисципліни	Загальна кількість годин на дисципліну: 90 годин, 3 кредити. Семестри: IX-X. 5 рік навчання.
Дні, час, місце проведення навчальної дисципліни	За розкладом занять. Кафедри загальної і клінічної епідеміології та біобезпеки з курсом мікробіології та вірусології, навчальна дисципліна “Мікробіологія, вірусологія та імунологія”.. Одеса, вул. Князівська, 1, ауд. 1-6.
Викладач (-і)	Професор: Грузевський О.А., д.мед.н.. Доценти: к.мед.н. Головатюк О.Л., к.мед.н. Кольцова І.Г., к.мед.н. Куртова М.М., к.б.н. Шевчук Г.Ю. Асистенти: Дениско Т.В., Дубіна А.В., Кагляк М.Д., Кобильник С.М., Табуліна А.М., Тарасов Є.В.
Контактна інформація	Довідки за телефонами: Шевчук Ганна Юріївна, завуч кафедри 093-419-96-77 Дубіна Анжела Володимирівна, відповідальна за організаційно-виховну роботу кафедри 067-428-63-43 Чебан Майя Іванівна, лаборант кафедри 048-753-0981 E-mail: onmedumicrobio@onmedu.edu.ua ; Очні консультації: з 14.00 до 16.00 кожного четверга, з 9.00 до 13.00 кожної суботи Онлайн - консультації: з 16.00 до 18.00 кожного четверга, з 9.00 до 13.00 кожної суботи. Посилання на онлайн - консультацію надається кожній групі під час занять окремо.

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами буде здійснюватися аудиторно (очно).

Під час дистанційного навчання комунікація здійснюється через платформу Microsoft Teams, Moodle, а також через листування електронною поштою, месенджери Viber та Telegram (через створені у Telegram групи для кожної групи, окремо через старосту групи).

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення дисципліни — методи серологічної діагностики автоімунних захворювань сполучної тканини, номенклатура типів світіння Нер-2 клітин за ICAP

(Міжнародна погоджувальна група типів світіння антиядерних антитіл), особливості постановки, зчитування та інтерпретації результатів Нер-2 скринінгу.

Пререквізити і постреквізити дисципліни (місце дисципліни в освітній програмі):

Пререквізити: українська мова (за професійним спрямуванням), іноземна мова (за професійним спрямуванням), латинська мова та медична термінологія, медична біологія, медична та біологічна фізики, біологічна та біоорганічна хімія, анатомія людини, гістологія, цитологія та ембріологія, фізіологія, мікробіологія, вірусологія та імунологія, патологічна фізіологія, патологічна анатомія, клінічна імунологія і алергологія.

Постреквізити: епідеміологія, інфекційні хвороби з дитячими інфекційними захворюваннями, внутрішні хвороби інші клінічні дисципліни.

Мета дисципліни: Опанування здобувачем вищої освіти знань та вмінь з питань серологічної діагностики системних та орган-специфічних аутоімунних захворювань.

Завдання дисципліни:

1. Сформувані знання про імунопатогенетичне підґрунтя серологічної діагностики аутоімунних захворювань.

2. Сформувані вміння обирати, призначати та аналізувати додаткові серологічні дослідження для діагностики аутоімунних захворювань.

Очікувані результати:

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

Знати:

- особливості серологічної діагностики системних захворювань сполучної тканини;
- номенклатуру типів світіння Нер-2 клітин за ІСАР;
- підходи до забезпечення якості під час визначення антинуклеарних антитіл;
- серологічні маркери системних васкулітів;
- серологічні маркери аутоімунних уражень шкіри;
- серологічні маркери аутоімунних вражень шлунково-кишкового тракту;
- серологічні маркери серологічні маркери аутоімунних вражень нирок.

Вміти:

- виконувати постановку Нер-2 скринінгу;
- інтерпретувати результати визначення антинуклеарних антитіл за допомогою Нер-2 скринінгу;
- інтерпретувати результати серологічного обстеження при системних васкулітах;
- інтерпретувати результати серологічного обстеження при аутоімунних враженнях шлунково-кишкового тракту;
- інтерпретувати результати серологічного обстеження при аутоімунних враженнях нирок.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форми і методи навчання

Дисципліна буде викладатися у формі практичних занять (30 аудиторних годин); організації самостійної роботи здобувача (60 годин).

Методи навчання: бесіда, пояснення, дискусія, обговорення проблемних ситуацій; виконання тестових завдань.

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Поняття про аутоантитіла. Патогенні механізми та клінічна значущість аутоантитіл. Предективні аутоантитіла.

Тема 2. Діагностичне та терапевтичне використання моноклональних антитіл.

Тема 3. Огляд аутоімунних патологій. Загальні принципи. Системні та орган-специфічні аутоімунні захворювання.

Тема 4. Класифікація та діагностичні критерії системних захворювань сполучної тканини. Діагностика СЗСТ: лабораторні маркери.

Тема 5. Антинуклеарні антитіла, історія та огляд. Методи визначення АНА. Непряма імунофлуорисценція, colorzyme, ІФА та інші методи визначення АНА.

Тема 6. Основні принципи Нер2 скринінгу, техніка постановки реакції непрямой імунофлуорисценції на Нер2 клітинах.

Тема 7. Оцінка Нер2 скринінгу. Поняття про типи світіння. Номенклатура типів світіння Нер-2 клітин за ICAP (Міжнародна погоджувальна група типів світіння антиядерних антитіл).

Тема 8. Номенклатура ICAP. Ядерні типи світіння.

Тема 9. Номенклатура ICAP. Цитоплазматичні та мітотичні типи світіння.

Тема 10. Вовчаковий антикоагулянт. Антитіла до фосфоліпідів.

Тема 11. Серологічна діагностика системних васкулітів.

Тема 12. Серологічна діагностика аутоімунних уражень нирок.

Тема 13. Серологічна діагностика аутоімунних уражень шкіри.

Тема 14. Серологічна діагностика аутоімунних уражень шлунково-кишкового тракту.

Тема 15. Аутоантитіла до препаратів моноклональних антитіл.

Перелік рекомендованої літератури:

Основна:

1. Активний проект «Українська адаптація номенклатури ICAP (Міжнародна погоджувальна група типів світіння антиядерних антитіл)»

Додаткова:

2. Yehuda Shoenfeld, Pier Luigi Meroni, M. Eric Gershwin, Autoantibodies (Third Edition), Elsevier, 2014, ISBN 9780444563781, <https://doi.org/10.1016/B978-0-444-56378-1.05001-2>.
3. Bonroy C, Vercammen M, Fierz W, Andrade LEC, Hoovels L Van, Infantino M, et al. Detection of antinuclear antibodies: recommendations from EFLM, EASI and ICAP. Clinical Chemistry and Laboratory Medicine (CCLM) [Internet]. 2023 Mar 29 [cited 2023 Apr 12];0(0). Available from: <https://www.degruyter.com/document/doi/10.1515/cclm-2023-0209/html?lang=en>
4. Chan EKL, Damoiseaux J, Carballo OG, Conrad K, de Melo Cruvinel W, Francescantonio PLC, et al. Report of the First International Consensus on Standardized Nomenclature of Antinuclear Antibody Нер-2 Cell Patterns (ICAP) 2014-2015. Front Immunol. 2015;6(JUL):412.

ОЦІНЮВАННЯ

Форми і методи поточного контролю:

- усний контроль: індивідуальне опитування за питаннями відповідної теми;
- тестовий контроль: оцінювання виконання тестових завдань за темами.

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті

Оцінка	Структура оцінки поточної навчальної діяльності одного практичного заняття
Відмінно «5»	Здобувач бере активну участь у практичному занятті, демонструє глибокі знання, дає повні та детальні відповіді на запитання. Бере активну участь у обговоренні проблемних ситуацій, демонструє гарні навички та вміння при виконанні практичного завдання, правильно оцінює отримані результати. Тестові завдання виконані в повному обсязі.

Добре «4»	Здобувач бере участь у практичному занятті; добре володіє матеріалом. Демонструє необхідні знання, але дає відповіді на запитання з деякими помилками; бере участь у обговоренні проблемних ситуацій. Тестові завдання виконані в повному обсязі, не менш ніж 70% відповідей на запитання є правильними.
Задовільно «3»	Здобувач іноді бере участь в практичному занятті; частково виступає і задає питання; допускає помилки під час відповідей на запитання; показує пасивну роботу на практичних заняттях. Демонструє навички та вміння при виконанні практичного завдання, однак оцінює отримані результати недостатньо повно і точно. Тестування виконано в повному обсязі, не менш ніж 50% відповідей є правильними, відповіді на відкриті питання - не логічні, з явними суттєвими помилками у визначеннях.
Незадовільно «2»	Здобувач не бере участь у практичному занятті, є лише спостерігачем; ніколи не виступає і не задає питання, незацікавлений у вивченні матеріалу; дає неправильні відповіді на запитання, демонструє недостатні навички та вміння, не може впоратися з практичною роботою і оцінкою отриманих результатів.. Тестування не виконано.

Форми і методи підсумкового контролю: залік, виставляється здобувачу, який виконав усі розділи освітньої програми вибіркової дисципліни, приймав активну участь у семінарах, має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

Можливість і умови отримання додаткових (бонусних) балів: не передбачено.

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Самостійна робота передбачає підготовку до кожного семінарського заняття, самостійного вивчення певного переліку тем або тем, що потребують поглибленого вивчення. Питання з тем, що відведені на самостійне вивчення включені до контрольних заходів.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

- Пропуски занять з неповажних причин відпрацьовуються за розкладом черговому викладачу.
- Пропуски з поважних причин відпрацьовуються за індивідуальним графіком з дозволу деканату.

Політика щодо академічної доброчесності:

Обов'язковим є дотримання академічної доброчесності здобувачами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання або переваг у науковій роботі;
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікро-наушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);
- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- зниження результатів оцінювання контрольної роботи, оцінки на занятті, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, заліку тощо);
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, контрольні роботи, тести тощо);
- проведення додаткової перевірки інших робіт авторства порушника.

Політика щодо відвідування та запізнь:

Форма одягу: медичний халат, який повністю закриває верхній одяг, або лікарська піжама, шапочка, маска, змінне взуття.

Обладнання: зошит, ручка.

Стан здоров'я: здобувачі хворі на гострі інфекційні захворювання, у тому числі на респіраторні хвороби, до заняття не допускаються.

Запізнення на заняття – не припустимі. Здобувач, який спізнився на заняття, може бути на ньому присутній, але якщо в журналі викладач поставив «нб», він повинен його відпрацювати у загальному порядку.

Використання мобільних пристроїв:

Використання будь-яких мобільних пристроїв заборонено. При порушенні даного пункту здобувач має покинути заняття та в журналі викладач ставить «нб», яку він повинен відпрацювати у загальному порядку.

Мобільні пристрої можуть бути застосовані здобувачами з дозволу викладача, якщо вони потрібні для виконання завдання.

Поведінка в аудиторії:

Поведінка здобувачів та викладачів в аудиторіях має бути робочою та спокійною, суворо відповідати правилам, встановленим Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємин в Одеському національному медичному університеті, у відповідності до Кодексу академічної етики та взаємин університетської спільноти Одеського національного медичного університету, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній та освітній роботі здобувачів вищої освіти, науковців та викладачів Одеського національного медичного університету.